

Motion till riksdagen 2009/10:Sk394

av Björn von Sydow (s)

Seniorers jämställdhet och likaberättigande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om seniorers jämställdhet och likaberättigande.

Motivering

Jämställdhet är en grundläggande rättighet, en gemensam värdering i Sverige och i EU, det senare uttryckt inom ramen för Lissabonfördraget i Europeiska unionens stadga för de grundläggande rättigheterna, artikel 21 och 25. Det anses vara en nödvändig förutsättning för att uppnå tillväxt, sysselsättning och social sammanhållning. Med jämställdhet menas ofta jämställdhet mellan könen men i praktiken kan jämställdhetsbegreppet också vidgas och ses i ljuset av antidiskrimineringslagstiftningen.

I regeringsformen (RF 1:2) står det att ”den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet” och ”det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etiskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person”.

De senaste åren har den sittande regeringen genomfört en rad skattesänkningar för löntagare. Dessa skattesänkningar har dock inte kommit seniorerna till del. Idag betalar en medelpensionär drygt 700 kronor mer i skatt per månad, dvs. ca 8 400 kr per år, än en löntagare med samma inkomst.

I regeringens budgetproposition föreslår regeringen att skatten sänks för dem som har ålderspension. Förslaget innebär att den som har en genomsnittlig inkomstpension, ca 150 000 kronor per år, får skatten sänkt med drygt 150 kronor per månad.

Fel! Okänt namn på

Men regeringens förslag ger bara en liten del av vad pensionärerna behöver för att hämta igen vad de har förlorat och vad de kommer att förlora framöver. För trots skattesänkningen får genomsnittspensionären mindre kvar i plånboken nästa år. Detta som ett resultat av att bromsen i pensionssystemet slår till 2010. Då kommer de som har inkomst- och tilläggs pension att få sin pension sänkt med ca 3 procent. För en ålderspensionär med 12 000 kronor i månaden innebär det att pensionen minskar med ca 360 kronor i månaden före skatt.

Så klyftan och ojämställdheten mellan seniorer och löntagare fortsätter att öka.

Regeringens förslag berättigar frågan varför denna grupp inte har ett likaberättigande i dagens samhälle och varför de som har jobbat hela livet ska halka efter ännu mer? Regeringen satsar 3,5 miljarder på pensionärer för 2010 medan ca 70 miljarder har satsats på skattesänkningar för löntagarna de senaste åren. Regeringen för en åldersdiskriminerande linje i form av införd åldersbeskattning. Denna linje driver på en ojämställdhetsutveckling mellan dessa grupper i samhället då olika skatt för lika inkomster mellan de som jobbar och de som har jobbat i hela livet, åtskiljer sig grovt.

Om det senaste jobbskatteavdraget på 10 miljarder istället skulle tillföras som skattesänkning för pensionärskollektivet skulle det innebära – genomsnittligt för den enskilde senioren – en skattelättnad på ca 5 290 kronor per person och år, eller ca 400 kronor netto mer i plånboken per månad. Det innebär att skulle det senaste jobbskatteavdraget ha riktats mot pensionärerna istället, skulle regeringen ha raderat ut åtminstone hälften av skillnaden.

Regeringen motiverar sina skattesänkningar för löntagare med att det ska löna sig att jobba och att i kristider måste köpkraften stimuleras. Det ska löna sig att jobba men också att ha jobbat. Men varför anses det inte var viktigt att bibehålla eller t.o.m. öka köpkraften för pensionärer? Denna fråga grundar sig på en vanligt förekommande förlegad bild av åldrandet och de äldre. Föreställningar om vad seniorer kan, vill eller behöver tycks ofta utgå från fördomsfulla uppfattningar. Många föreställer sig att livet efter 65 domineras av sjukdom och ensamhet. Mer sällan tänker man sig äldre som storkonsumenter av bl.a. teknik, kultur och av tjänster av olika slag. Seniorskollektivet utgör en stor konsumentkraft som, till skillnad från löntagarna, ofta har mer tid att spendera pengar. Att tillföra dem ökat ekonomiskt utrymme innebär också att tillföra dem ett ökat konsumtionsutrymme, vilket för många av seniorerna, särskilt de med låga pensioner, är en nödvändighet.

Regeringsformen 1.2 anger vissa grundläggande mål för samhällspolitiken. Dessa föreskrifter riktar sig till dem som utövar offentlig makt – regering, riksdag m.fl. Därför bidrar regeringens orättvisa åldersbeskattning till ökad ojämställdhet mellan grupperingar i samhället och är åldersdiskriminerande.

Stockholm den 2 oktober 2009

Björn von Sydow (s)